

Otvorme si Evanjelium podľa Marka, 15. kapitolu. Pozornosť upriamime na tri slová verša 24: „*Potom ho ukrižovali*

“ (evanjelický preklad), alebo „

A keď ho ukrižovali

“ (preklad prof. Roháčka). Z týchto slov rozvineme posolstvo, ktoré je zapísané v texte veršov 15 až 47 tejto kapitoly. Celý tento text má jednu nosnú tému: „Ukrižovali ho. Pribili ho na kríž.“

Slová, ktoré pre nás môžu znieť vzdialene, boli v tom čase rímskym občanom z tisícov ukrižovaní veľmi dobre známe, vedeli, čo ukrižovanie znamená. Preto Marek nepotrebuje dávať detailný opis toho, ako muž, ktorý je ukrižovaný, je na kríži beznádejne stratený. Keď už je raz vyneseny súdny výrok „ukrižovať“, keď odsúdený berie na seba kríž a nesie ho, keď je vystavený potupe, keď už je raz pribitý klincami a kríž je vztýčený, tak tam bude, dokiaľ nezomrie a niet preňho žiadnej nádeje.

Ukrižovanie bola najkrutejšia smrť určená ľuďom, ktorí neboli Rimania. Smrť ukrižovaním - to bola najviac potupná smrť pre Židov, najviac opovrhovaná smrť pohanmi a najviac krutá smrť, aká kedy bola vynájdená. Taký bol pohľad na ukrižovanie.

Text 15. kapitoly Evanjelia podľa Marka hovorí o tom, ako bol Pán Ježiš Kristus zradený, ako bol vypočúvaný Annášom, pred Kaifášom, židovskou radou, Pilátom, Herodesom, a potom znova Pilátom. Súdny výrok o ukrižovaní vyšiel z úst rímskeho prokurátora Piláta a náš Pán Ježiš Kristus bol vydaný, aby bol ukrižovaný – verš 15. Verš 24 hovorí, že k ukrižovaniu došlo a náš Pán bol ukrižovaný.

Evanjelista Marek nás berie k ukrižovaniu a chce od nás, aby sme sa na mieste ukrižovania zastavili a niečo uvideli. Niečo, čo bežne nie je vidieť. Niečo, čo by sme pri iných ukrižovaniach nevideli.

Náš text v podstate môžeme rozdeliť do dvoch častí. Prvú časť tvoria verše 15 až 32. Opisuje sa v nich samotné ukrižovanie tak, ako bolo urobené ľuďmi.

Druhú časť tvoria verše 33 až 47 a hovoria o dopade ukrižovania na tých, ktorí pri ukrižovaní boli prítomní. Marek chce, aby sme išli a pozreli sa na toto ukrižovanie zblízka. Čo sa udialo s prítomnými, keď bol Pán ukrižovaný? Čo to urobilo s nimi? Pri ukrižovaní bolo prítomných veľa ľudí. Evanjelista Marek poukazuje na rôzne skupiny a na jednotlivcov.

Zástupy. Prítomné boli zástupy, ale ukrižovanie s nimi nič neurobilo. Ich srdce nebolo pohnuté, ich vôľa nebola zlomená, perspektíva ich vlastných životov nebola zmenená. Ukrižovanie nemalo na nich žiadny dopad. „ *A tí, ktorí chodili popri ňom, rúhali sa mu pokyvujúc svojimi hlavami a hovorili: Há, ty, ktorý boríš chrám a za tri dni staviaš! Pomôž samému sebe a zostúp s kríža!* “ (verš 29 a 30).

Vojaci. Sú tam vojaci, ktorí sa mu rúhajú, posmievajú. Ironicky ho pozdravujú: Kráľ Židov. Oni ho vedú na kríž, ale zrejme táto udalosť nemá veľký dopad na ich životy. V Pánovi Ježišovi vidia len človeka, ktorí má byť ukrižovaný. A my vidíme, že tu máme vojakov vo verši 36, ktorí naplňajú špongiu octom, položia na trstinu a dávajú mu piť so slovami: „... *nech vidíme, či príde Eliáš, by ho sňal* “ (verš 36). Vojaci slúžia zástupu.

Najvyšší kňazi a zákonníci. Tí sa mu posmievajú (verš 31 a 32), nič nechápu, chodia okolo a provokujú Pána: „ *Kristus, kráľ Izraelov, nech teraz zostúpi s kríža, aby sme videli a uverili!* “. Títo úplne míňajú to, čo Marek nechce, aby sme my dnes minuli.

Spolu ukrižovaní lotri (verš 32). Aj títo lotri mu utrholi na cti. Je zrejmé, že zo začiatku tak robili obidvaja a až neskôr jeden z nich začal na kríži činiť pokánie. Zo začiatku to obidvaja nechápu a jeden z nich to nepochopí ani po svoju smrť - zomiera bez toho, aby porozumel, o čo ide, že nevinný Ježiš Kristus je ukrižovaný.

Pri kríži nachádzame zástupy, vojakov, kňazov a zákonníkov a dvoch lotrov. A kde sú učeníci? V tomto texte vôbec nie sú spomenutí! Z Jánovho evanjelia vieme, že Ján tam stál s matkou Pána Ježiša (Ján 19:25), ale ostatní utiekli, ako im to Pán Ježiš predpovedal.

Marek však chce, aby sme videli ešte aj iných ľudí, a to tých, ktorým ukrižovanie zmenilo životy. Ich životy boli touto udalosťou skrz naskrz zmenené. Po tom, čo strávili nejaký čas pod Kristovým krížom, keď sledovali udalosti ukrižovania, rozjímali o nich, uvideli a porozumeli, stali sa z nich iní ľudia. Pozrime sa na týchto ľudí.

Šimon Cyrenejský. Je donútený rímskymi vojakmi vziať kríž a pomôcť ho Pánovi Ježišovi niesť. Šimon Cyrenejský zoberie kríž a nesie ho. Marek prezrádza, že je to otec Alexandra a Rúta. Rútus bol členom zboru v Ríme. Apoštol Pavol ho pozdravuje ako vyvoleného v Pánovi (Rímskym 16:13) a aj jeho matku, to znamená manželku Šimona Cyrenejského. Ukrižovanie Pána Ježiša navždy poznačilo život tohto muža. Navždy poznačilo život jeho synov. Jedna vec je istá: Šimon a jeho rodina bola zmenená. S Kristom sa stretáva len na ten čas, ako nesie kríž a nevieme, čo sa deje potom, ale navždy ostáva on a jeho rodina spätý s evanjeliovým posolstvom.

Ženy. „A boli tam aj ženy, ktoré sa dívali zd'aleka, medzi ktorými bola Mária Magdaléna a Mária Jakoba Malého a Jozesova matka a Salóme, ktoré aj vtedy, keď bol v Galilei, chodili za ním a posluhovali mu, a mnohé iné, ktoré s ním boli prišli hore do Jeruzalema“ (verše 40-41). Keď všetci učeníci, okrem Jána, snád' odišli, ženy ostávajú a pozerajú sa z diaľky na to, čo sa deje. Prečo to robia? Prečo tam stoja? Odpoveď je: Pretože vidia to, v čo predtým verili, a o čom počuli, sa teraz napĺňa pred ich očami. A to má obrovský dopad na ich životy. Toto sú ženy, ktoré verne s ním chodili. Neriešili problém, ktorá z nich je väčšia, ako učeníci, a ktoré

neboli pyšné ako učeníci, ktorí hovorili „nikdy Ťa neopustím“. Nie! Tieto ženy sú tam, lebo ho milujú. Tieto ženy si uvedomujú a vedia, prečo ide zomrieť. V Jánovom evanjeliu čítame o žene, ktorá rozbíja alabastrovú nádobu ešte pred veľkonočnými udalosťami, pomaže ho a veľmi dobre rozumie, že prichádza čas, kedy musí byť pochovaný. Veľmi dobre vníma niečo z toho, o čom im Pán hovoril, že sa má udiť. Učenikom sa priečila predstava kríža, že Kristus musí zomrieť, tieto ženy to prijímajú a stoja tam. Nemôžu odtiaľ odísť a zostávajú s Kristom dokonca aj po jeho smrti.

Niektoré z týchto žien sa dívali, kde kladú mŕtve telo Ježiša Krista. To znamená, nasledovali Jozefa z Arimatie a Nikodéma, ktorí Pána Ježiša Krista uložili do hrobu. V tých chvíľach sa muselo diať niečo veľké v srdciach a životoch týchto žien. Pre nich to musela byť udalosť, ktorá ich zmenila, ako sa to ukázalo aj v nasledovných dňoch.

Stotník. Je tam stotník, ktorý zistí, že ukrižovali Božieho Syna: „*A keď videl centúrion, stotník, ktorý tam stál naproti nemu, že tak vykriknuc vypustil dušu, povedal: Tento človek bol naozaj Syn Boží*“ (verš 39) a vzdáva Bohu slávu (pozri Lukáš 23:47). Je to svedectvo Rimana. Zblízka sleduje, čo sa deje a jeho život sa mení pod krížom – ďalší zmenený život pod krížom.

Jozef z Arimatie. Sme užasnutí, čo sa v živote tohto človeka deje. Jozef z Arimatie, radca, (Lukáš 23:50) bol členom Sanhedrinu, samotnej tej židovskej rady, ktorá odsúdila Pána Ježiša Krista, ale nesúhlasil s ich rozhodnutím a skutkom (Lukáš 23:51). Očakával kráľovstvo Božie a bol učeníkom Pána Ježiša, ale tajným, lebo sa bál Židov (Ján 19:38). Tento teraz smelo a verejne predstupuje pred Piláta a žiada si jeho telo.

Nebola to bežná vec, že vydávali telá ukrižovaných, aby ich pochovali normálnym bežným spôsobom. Ich telá hádzali do spoločného hrobu. Ale nie tak s Ježišom Kristom. Pri ňom sa museli naplniť starozákonné proroctvá. Keď Jozef z Arimatie stál pod krížom, niečo sa stalo s jeho vierou. Zrazu sa smelo priznáva ku Kristovi a odvážne jedná.

Nikodém. Vieme o ňom z Písma z Evanjelia podľa Jána z 3. kapitoly, ktorý bol prišiel tajne v noci za Pánom Ježišom a ktorý sa neskôr v Sanhedrine sa pýta: „Či náš zákon súdi človeka bez vypočutia jeho viny?“ (pozri Ján 7:51). Teraz je verejne spolu s Jozefom z Arimatie pri ukladaní Pánovho tela do hrobu. Nikodém prichádza verejne a prináša so sebou myrhu a aloe (Ján 19:39).

Hovoríme o zmenených životoch ľudí, ktorí stáli pod krížom Ježiša Krista. V Písme čítame o účinku smrti Ježiša Krista na životy ľudí, ktorí tam stáli. Ale nielen na ich životy, ale aj na životy tých, ktorí čítajú slovo Písma a prijímajú ho.

Spomeňme si na apoštola Pavla, ktorý tam pravdepodobne nestál, ale neskôr zborm v Galácii už píše: „*Ale odo mňa nech je to preč, aby som sa chválil okrem krížom nášho Pána Ježiša Krista, skrze ktorého mi je svet ukrižovaný a ja svetu.*“ (Galatským 6:14). Apoštol Pavol neskôr po rokoch, keď o ukrižovaní počuje, vierou sa vracia k tejto skúsenosti. Vierou prichádza ku krížu a to ho mení (pozri napríklad 1. Korinským 15:1).

Apoštol Ján (Kniha Zjavenia) videl Baránka ako zabitého a viackrát sa v tejto knihe zmieňuje o Baránkovi. V nebi znie pieseň vykúpených, ktorých vykúpil Baránok, ktorý bol zabitý. Títo ľudia v nebi spomínajú smrť a ukrižovanie Baránka a spievajú chvály.

Pravdou je a ostáva, že mnohí v ten deň prešli popri kríži a ostali nepohnutí, nič to s nimi neurobilo, alebo sa vysmievali, alebo nepochopili jeho význam, alebo plačú ako jeruzalemské ženy bez toho, aby boli zachránení. Napriek mnohým týmto, u iných existuje život meniaci skúsenosť kríža, a to jednak tých, ktorí stáli pod krížom, alebo tých, ktorí sa vierou vracajú ku krížu, či sú neveriaci, alebo už veriaci. Dnes už fyzicky nemôžeme stáť pod krížom, ale môžeme k nemu prichádzať vierou.

Pýtame sa: Čo zmenilo ľudí pri kríži? Čo uvideli pri ukrižovaní alebo v ukrižovaní a čo ich zmenilo a pohlo ich srdcia? Čo zmenilo život tých, ktorí sú v cirkvi, ktorých životy sú premenené? Povedzme niekoľko pravd o tom, čo videli.

V prvom rade uvideli viac, ako sa dá vidieť len očami. Poviem to takto: Keď prejdeme popri kríži a pozeráme sa naň prirodzenými očami, ešte nemusíme vidieť, čo je za ním. A tak poďme sa pozrieť aspoň trochu, čo je za ním. Niektorí z týchto ľudí tam stáli 6 hodín a 6 hodín mohli rozjímať nad tým, čo vidia a čo sa tam deje.

Museli vidieť Syna ako Pravdu. Ako toho, ktorý niektorým z nich hovoril o tom, že bude ponížený - a bol ponížený. Ako toho, na kom sa naplňali proroctvá („Vtedy sa naplnilo Písmo, ktoré hovorí: a je počítaný s bezbožnými“, „Rozdelili si jeho rúcho a hodili lós“, a ďalšie). Všetky starozákonné proroctvá o Mesiášovi sa do najmenších detailov naplňajú na ňom. Naplňajú sa cez ruky bezbožníkov.

Títo ľudia hľadeli na kríž a Krista od 9. do 12. hodiny, keď bolo svetlo a od 12-tej do 15-tej hodiny, keď bola tma (podľa nášho počítania času – *poznámka redakcie*). Videli, ako nad Jeho hlavu bol daný nápis: „

A bol napísaný nápis jeho viny: Kráľ Židov.“

(Marek 15:26). Aká je Jeho vina? Nápis hovorí, že Jeho vinou je, že povedal pravdu, že je Kráľ Židov. To je Jeho vina. Pilát na ňom nenašiel žiadnej viny. Nikto ho nevedel a nemohol obviniť z niečoho zlého, ale On tam visí preto, že povedal pravdu, kým je. Vidia Ježiša Krista visieť na kríži ako Kráľa. To je ďalšia vec, ktorá by nás aj dnes mala zastaviť:

Na kríži visí Kráľ

. Neprebehnime rýchlo cez túto vetu, zamyslime sa nad ňou.

Videli, alebo počuli ste, že by na kríži visel kráľ, ktorý je silnejší ako tí, ktorí ho križujú? Kráľ celého vesmíru. Už sme počuli, že by na kríži visel ten, ktorý stvoril a má moc nad tými, ktorých stvoril? Toto je niečo, čo ľudí musí zastaviť, pohnúť k zamysleniu a vyvolať v nich otázky. Na týmto je potrebné hlboko rozjímať.

Keď ľudia pozerajú na kríž, nevidia len Boží plán a Božie proroctvo, ale vidia aj svoj hriech.

Otázka je: Prečo tam Ježiš Kristus ide? Vidia krutosť hriechu, vidia nenávisť hriechu, vidia svoje vlastné vnútro. Nie je to tak, že keď sme my nechodili po Božích cestách, keď sme nenávideli Boha, neniesli sme aj my vinu na tom, že sme ho odmietali? Otázka je: Ak On išiel zomierať za hriechy, čie hriechy ho na kríž pribíjali? Čie hriechy ho reálne na kríž vešali? Čie hriechy boli na kríži reálne trestané? Len tých, ktorí tam stáli? Nie, ale všetkých vykúpených. Rímski vojaci len vyjadrujú to, čo by naše hriechy vykonali Božiemu Synovi. Ak sa nevidíme pri kríži ako hriešnici, obávame sa, že náš stav je beznádejný. Pretože, ak pri kríži nevidíme, čo si Boh myslí o nás a o našich hriechoch, kde to uvidíme? Našu vinu a náš hriech nevidno nikde tak jasne ako pri kríži. Ak by naše hriechy neboli pred Bohom také strašné, nebolo by také strašné ani ukrižovanie a nebola by taká strašná smrť na kríži. Takže pri kríži ľudia vidia seba ako v zrkadle.

Pri kríži môžeme ďalej vidieť Syna, ktorý prináša spasenie. „*Vtedy Pilát... prepustil im Barabáša a Ježiša zbičoval a vydal, aby bol ukrižovaný.*

“ (Marek 15:15). O čom tento verš hovorí? Hovorí to o výmene. Človek, ktorý má hriech, ktorý je vrah, je prepustený na slobodu a človek, ktorý je nevinný, je vydaný na smrť. Nevinný stojí na mieste vinného. To je výmena. My sme vinní, ale tam nestojíme. On je nevinný a On tam stojí. Nie je to dôkaz Jeho spásy, že sa stavia na miesto bezbožníkov? Nie je toto dôkaz Jeho lásky?

Vo verši 28 čítame, že pri ňom sa naplnilo Písmo, ktoré hovorí: „... *A je počítaný s bezbožnými*“.

Znamená to, Pán Ježiš Kristus je počítaný za bezbožného: „*Lebo toho, ktorý nepoznal hriechu, učinil za nás hriechom*

“ (2. Korinským 5: 21). To znamená Boh ho počítal za hriešnika a narábal s ním ako s hriešnikom, hoci to bol Jeho vlastný milovaný Syn. Pýtame sa: Prečo bol počítaný s bezbožnými? On musel stáť na našom mieste ako ten, ktorý je bezbožný. Ale ako by mohol stáť na našom mieste, ak by sa nestal človekom? Ako inak, ak by nezomrel? Ceňme si nado všetko jeho výmenu.

Na hlavu mu kladú trňovú korunu. Ak by On nemal na hlave túto korunu, ako my by sme mohli mať nádej na inú korunu, ktorú Boh sľúbil tým, ktorí ho milujú (Jakub 1:12)?

Je tu tak veľa toho, čo môžeme pozorovať - každý detail, ktorý sa deje Kristovi, niečo oznamuje. Oznamuje nám nielen náš hriech, oznamuje nám nielen pravdu, oznamuje spasenie, ktoré tým Kristus prináša. My môžeme byť spravodliví v Božích očiach, lebo On bol v Božích očiach prekliaty a počítaný za bezbožného. Preto my môžeme byť počítaní za spravodlivých, keď v neho uveríme.

Čo vidíme hlavne v posledných troch hodinách ukrižovania? Je to čas medzi šiestou a deviatou hodinou dňa (podľa nášho počítania je to čas medzi 12 a 15 hodinou – *poznámka redakcie*). V týchto hodinách nastala tma (Marek 15:33). Tma trvá tri hodiny a táto tma nie je dôsledkom zatmenia Slnka. Predovšetkým zatmenie Slnka netrvá tri hodiny a po druhé, Mesiac bol vtedy v splne – bolo 15. dňa toho mesiaca.

Toto je tma, ktorá je nadprirodzená. Ktorú Boh dáva nejakým spôsobom, nevieme akým. Dáva ju na celú zem. Nevieme, či sa tým myslí zem Izraela alebo celá zemeguľa. Jedna vec je istá: Je tma a každý vie, že sa deje niečo zvláštne a neopakovateľné.

V kontexte Starého zákona, tma je spojená so súdom. Spomeňme si na Egypt. V noci, keď je tma, je vykonaný Boží súd. Aj teraz je tma spojená s Božím súdom, a aby sme si tým boli istí, tak Marek to dáva do 34. verša: *„A o deviatej hodine zvolal Ježiš veľkým hlasom a riekol: Elóí, Elóí, lama sabachtani?! Čo je, preložené: Môj Bože, môj Bože, prečo si ma opustil!“*

Kristus je opustený a Otec stojí proti nemu. Kristus sa stal obeťou zmierenia (Rímskym). To znamená, že obeť (Ježiš Kristus) bola pálená Božím hnevom ako v ohni. Toto je to, čo sa dialo na kríži. Ako Kristus visí na kríži tieto tri hodiny tmy, Boh Otec trestá náš hriech na ňom. Toto je realita, ktorú potrebujeme mať pred očami. Tma tu nie je náhodou. Tieto výkriky tu nie sú náhodou. Sú tu pre nás, aby sme vedeli, že Syn Boží bol svojím Otcom opustený. Boží Syn, ktorý od večnosti bol s ním, v Jeho lone, teraz je Otcom opustený a trestaný ako hriešnik.

Tí, ktorí sa dívajú na utrpenie kríža, musia vidieť niečo viac ako fyzickú bolesť. Musia v tom vidieť ešte stav Krista. Nielen krv, ktorá tečie z jeho rán, ale aj stav jeho vnútra. Trpí Jeho nevinná duša a trpí našou vinou. Tu trpí Kristus Otcovým duchovným odvrhnutím. Počas týchto hodín tmy Otec opúšťa Syna. Syn, ktorý bol vždy s Otcom, je teraz Otcom opustený a trpí.

Nadprirodzené udalosti pokračujú. V Matúšovi čítame, že sa otvárali hroby a niektorí mŕtvi vstali z nich. Bolo zemetrasenie. Roztrhla sa chrámová opona, ale neroztrhla sa ako dôsledok zemetrasenia. Je roztrhnutá odhora nadol (Marek 15:38). Zámerne. Je to opona, ktorá pravdepodobne delila svätyňu svätých od svätyne v chráme. Miesto, kde iba raz za rok mohol vstúpiť veľkňaz. Opona je roztrhnutá, keď Kristus povie „dokonané je“, keď vydá svoju dušu Otcovi a hovorí *„Otče, do Tvojich rúk porúčam svojho ducha.“* Čo znamená to, že sa roztrhla

chrámová opona? Odpoveď je v liste Židom: Cesta k Bohu, cesta do svätyne je otvorená skrze Kristovu krv, skrze Ježiša Krista, skrze ktorého máme prístup k Bohu (Židom 10:19-20).

Ako tam stáli a ako nad tým rozjímali, svet sa im zdal vzdialenejší, Kristus vzácnejší, ich vina hrozivejšia a predsa záchrana bližšia. Toto je to, čo potrebujeme vidieť, keď stojíme pri kríži, keď tam stojíme dnes.

Skúmajme, či to vidíme. Test je jednoduchý. Ak som bol naozaj pod Kristovým krížom, ak patrím do skupiny ľudí, ktorých život bol zmenený, tak sa vo mne niečo zmenilo, tak sa so mnou niečo udialo tak ako s apoštolom Pavlom: Nechválím sa viac svetom, ale Pánom Ježišom; My kážeme ukrižovaného Mesiáša. „Nech je to odo mňa preč, aby som sa chválil niečím, okrem kríža nášho Pána Ježiša Krista“. Počúvajme, čo sa s Pavlom stalo, keď vierou prišiel ku krížu: „skrze ktorého mi je svet ukrižovaný“. Ten, kto videl Krista zomierať, ten, kto uvidel tieto pravdy, tento svet preňho zomiera a on zomiera svet. Kristov kríž robí to, že svet je zrazu pre neho veľmi nepodstatný, šedý a viac ho už neláka.

Sme ľudia, pre ktorých žiť je Kristus a umrieť zisk? Zmenil sa náš pohľad na priority, keď sme boli pod Kristovým krížom? Naučili sme sa modliť, lebo sme boli pod krížom? Naučili sme sa ďakovať, lebo sme boli pod krížom? Naučili sme sa obetavo pre neho žiť a mu slúžiť, lebo sme boli pod krížom? To sú otázky, ktoré pred nami stoja dnes.

Tí, ktorí ešte vierou nevideli Krista ukrižovaného pre nich samých, mihnajú sa cieľa. Potrebuješ prísť ku krížu a vidieť, čo Kristus pre teba robí. Vložiť sa do Jeho rúk a ďakovať mu: „Mám dlh lásky, ktorý nikdy nesplatím. Preto Ťa budem ľúbiť, lebo Ty si ľúbil mňa prv.“ Nech toto ostane ako naše posolstvo z tohto času Veľkej noci.